

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____ 2020

Chișinău

**pentru modificarea Hotărîrii Guvernului nr.856/2016
privind aprobarea Programului de suprimare eşalonată a
hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040
și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia în anii 2016-2020**

În temeiul Hotărîrii Parlamentului nr. 966/1996 cu privire la aderarea Republicii Moldova la Convenția pentru protecția stratului de ozon și la Protocolul referitor la substanțele care distrug stratul de ozon (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr. 54-55, art. 528),

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Hotărîrea Guvernului nr. 856/2016 privind aprobarea Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia în anii 2016-2020 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 217-229, art. 942), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1) Pe tot parcursul textului Hotărîrii Guvernului și al anexei nr. 1, cuvintele „Oficiul Ozon”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „IP ”Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului” ”, la forma gramaticală corespunzătoare.

2) În anexa nr. 1:

a) Punctul 19 se completează cu următoarele subpuncte:

”8) Hotărîrea Guvernului nr. 589/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la stabilirea mecanismului de repartizare a contingentelor anuale pentru importul hidroclorofluorocarburilor halogenate;

9) Hotărîrea Guvernului nr. 483/2019 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la formarea și atestarea specialiștilor în domeniul tehnicii frigului care conține hidroclorofluorocarburi și gaze fluorurate cu efect de seră.”

b) La punctul 22 cifra ”2020” se substituie cu cifra „2025”.

c) La punctul 35, propoziția a doua se completează cu textul „ , iar orarul anual pentru perioada 2021-2030 este prezentat în tabelul 9. ”

După tabelul 8 se completează cu tabelul 9, cu următorul cuprins:

”Tabelul 9

Cerințele asumate față de Protocolul de la Montreal, perioada	Nivelul de bază (tone metrice/ PDO tone ^{a)})	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
2021-2025 (67,5 % - reducere)	17.0/1.0	9.9/0.54	8.8/0.48	7.7/0,42	6.6/0.36	5.5/0.3 (67.5% reducere)					
2026-2030 (97,5 % - reducere)	17.0/1.0	-	-	-	-	-	4,5/0,24	3,5/0,19	2,5/0,13	1,5/0,8	0.4/0.02 (97.5% reducere)

”

d) La punctul 36 textul „2016-2020 (etapa I)” se substituie cu textul „2016-2025 (etapele I - II)”.

e) Punctul 37 se completează cu cuvintele „ , iar pentru perioada 2021-2025 - 2 milioane 300 mii lei”.

f) La punctul 41:

în prima propoziție cifra „2020” se substituie cu cifra „2025”;

subpunctul 1) va avea următorul cuprins:

„1) reducerea consumului de substanțe care distrug stratul de ozon față de nivelul de bază (media anilor 2009-2010) cu:

- 35 % pînă în anul 2020;
- 67,5% pînă în anul 2025;”

subpunctul 4) va avea următorul cuprins:

„4) aprobarea contingentelor anuale de import al hidroclorofluorocarburilor;”

se completează cu subpunctul 7, cu următorul cuprins:

„7) reutilizarea instalațiilor și echipamentelor frigorifice și de climatizare a aerului existente, care utilizează în calitate de agent frigorific hidroclorofluorocarburi, prin substituirea acestora cu agenți frigorifici alternativi, inofensivi pentru stratul de ozon.”

3). Se completează cu Anexa nr. 3 cu următorul cuprins:

PLANUL DE ACȚIUNI
pentru implementarea în anii 2021- 2025 a Programului de suprimare
eșalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040

Nr. d/o	Obiectivele	Acțiunile	Termenele de realizare	Responsabilii de implementare	Partenerii	Sursa de finanțare	Costul estimati v, mii lei	Indicatorii de progres
	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Cadru1 normativ								
1.	Armonizarea cadrului normativ național cu legislația Uniunii Europene și perfecționarea acestuia în vederea asigurării procesului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor	1.1. Revizuirea cadrului normativ din domeniu, elaborarea, promovarea propunerilor de modificare, care vor include:	2021- 2025	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Agencia Națională de Reglementare a Activităților Nucleare, Radiologice și Chimice; Asociația Obștească a Frigotehniștilor din Republica Moldova; IP ”Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului”	În limitele bugetului aprobat; Asistență tehnică din surse externe		Acte normative aprobate
		- Introducerea modificărilor la Legea nr. 852/2002 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon, în scopul interzicerii importului unor tipuri de produse și echipamente ce conțin substanțe care distrug stratul de ozon, enumerate în grupa I din anexa C la Protocolul de la Montreal.	2021	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Agencia Națională de Reglementare a Activităților Nucleare, Radiologice și Chimice; IP ”Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului”	În limitele bugetului aprobat		Act normativ aprobat
		Elaborarea Legii cu privire la gazele fluorurate în scopul promovării utilizării agenților frigorigfici alternativi, încurajarea agenților economici în implementarea	2024	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Agencia Națională de Reglementare a Activităților Nucleare, Radiologice și Chimice; Asociația Obștească a	Asistență tehnică din surse externe	100,0	Act normativ aprobat

	2	3	4	5	6	7	8	9
		tehnologiilor alternative – nonpoluante și prietenoase mediului.			Frigotehniștilor din Republica Moldova; IP ”Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului”			
2.	Completarea cadrului normativ privind substanțele chimice cu prevederi despre hidroclorofluorocarburi	2.1. Elaborarea Regulamentului privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor, care va include prevederi privind clasificarea, etichetarea și ambalarea hidroclorofluorocarburilor	2025	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Agencia Națională de Reglementare a Activităților Nucleare, Radiologice și Chimice	În limitele bugetului aprobat		Act normativ aprobat
		2.2. Elaborarea Conceptului tehnic și a Regulamentului cu privire la funcționarea Sistemului informațional automatizat „Registrul produselor chimice plasate pe piața Republicii Moldova”, care va include prevederi referitoare la hidroclorofluorocarburi	2023	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Agencia Națională de Reglementare a Activităților Nucleare, Radiologice și Chimice	Asistență tehnică din partea UE	180,0	Act normativ aprobat
3.	Elaborarea și aplicarea Sistemului de raportare a datelor privind importul și consumul substanțelor care distrug stratul de ozon	3.1. Crearea Sistemului informațional automatizat „Registrul produselor chimice plasate pe piața Republicii Moldova”, care va include elemente ce țin de importul și consumul hidroclorofluorocarburilor	2022	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Agencia Națională de Reglementare a Activităților Nucleare, Radiologice și Chimice; IP ”Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului”	Asistență tehnică din partea UE	220,0	Sistem creat
2. Acțiuni privind cadrul organizațional pentru etapa II								
4.	Stabilirea contingentelor pentru importul anual admisibil de hidroclorofluorocarburi	4.1. Asigurarea reducerii consumului de substanțe care distrug stratul de ozon prevăzute în grupa I din anexa C la Protocolul de la Montreal, prin stabilirea și aprobarea contingentelor anuale de import al hidroclorofluorocarburilor.	2021- 2025 (anual)	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Agencia Națională de Reglementare a Activităților Nucleare, Radiologice și Chimice; IP ”Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul	În limitele bugetului aprobat		Contingente aprobate

	2	3	4	5	6	7	8	9
					mediului”; Asociația Obștească a Frigotehniștilor din Republica Moldova			
		4.2. Monitorizarea plasării pe piață și utilizării hidroclorofluorocarburilor	2021- 2025	Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare, Radiologice și Chimice	Inspectoratul pentru Protecția Mediului; IP ”Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului”; Asociația Obștească a Frigotehniștilor din Republica Moldova	În limitele bugetului aprobat		Date privind importul și utilizarea hidroclorofluorocarburilor
5.	Organizarea cursurilor de formare și atestare a specialiștilor din domeniul tehnicii frigului, dotarea specialiștilor frigotehniști cu scule și instrumente disponibile	5.1. Elaborarea/procurarea materialelor de instruire profesională; implementarea Codului de bune practici în domeniul frigului și condiționării aerului	2021- 2025	IP ”Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului”	Universitatea Tehnică din Moldova; Asociația Obștească a Frigotehniștilor din Republica Moldova; Colegiul Tehnologic	Asistență tehnică din surse externe	100,0	Materiale elaborate / procurate
		5.2. Formarea și atestarea obligatorie a tehnicienilor frigotehniști	2021-2025	Centrul de Instruire și Evaluare; IP ”Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului”	Universitatea Tehnică din Moldova; Asociația Obștească a Frigotehniștilor din Republica Moldova	Asistență tehnică din surse externe	200,0	Cursuri organizate; specialiști instruiți și atestați

	2	3	4	5	6	7	8	9
		5.3. Atragerea investițiilor pentru asigurarea retrofitului și reutilării echipamentelor frigorifice și de climatizare a aerului existente, ce funcționează cu substanțe care distrug stratul de ozon enumerate în grupa I din anexa C la Protocolul de la Montreal, cu freoni alternativi de generație nouă, inclusiv freoni naturali (hidrocarburi: propan; izobutan; ciclo-; izopentan; H ₂ O, NH ₃ , aer, heliu și CO ₂). Asigurarea recuperării, reciclării sau distrugerii stocurilor de substanțe care distrug stratul de ozon înlocuite.	2021-2025	IP ”Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului”; Agenții economici	Asociația Obștească a Frigotehniștilor din Republica Moldova; Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare, Radiologice și Chimice	Asistență tehnică din surse externe	1000,0	Echipamente frigorifice și de climatizare a aerului reutilate; Cantitatea de agenți frigorifici recuperați, reciclați sau distruși
6.	Consolidarea capacității Serviciului Vamal	6.1. Elaborarea/procurarea materialelor de instruire profesională; implementarea Ghidului pentru colaboratorul vamal privind reglementarea importului/exportului substanțelor care distrug stratul de ozon, precum și al echipamentelor și produselor care conțin astfel de substanțe 6.2. Instruirea teoretică și practică a colaboratorilor/ brokerilor vamali	2021-2025	IP ”Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului”; Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare; Serviciul Vamal	Centrul de Instruire a colaboratorilor vamali;	Asistență tehnică din surse externe	100,0	Materiale elaborate / procurate; colaboratori/brokeri vamali instruiți
7.	Educația, informarea și sensibilizarea publicului	7.1. Organizarea meselor rotunde, lecțiilor publice; editarea broșurilor, pliantelor, flyerelor; elaborarea spoturilor publicitare, materialelor informative cu privire la aplicarea bunelor practici în domeniul frigului și condiționării aerului	2021-2025	Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare, Radiologice și Chimice; IP ”Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului”	Universitatea Tehnică; Colegiul Tehnologic; Asociația Obștească a Frigotehniștilor din Republica Moldova; mass-media	Asistență tehnică din surse externe	100,0	Activități de conștientizare organizate

	2	3	4	5	6	7	8	9
		7.2. Consolidarea capacităților școlilor superioare și profesionale din domeniu prin elaborarea materialelor didactice și/sau actualizarea materialelor de instruire, organizarea cursurilor și proceselor de educare	2021-2025	Universitatea Tehnică; Colegiul Tehnologic; IP ”Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului”; Centrul de Instruire și Evaluare	Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare, Radiologice și Chimice;		100,0	Materiale didactice elaborate; activități organizate
		7.3. Consolidarea capacității Asociației Obștești a Frigotehniștilor din Republica Moldova prin acordarea asistenței pentru organizarea seminarelor de instruire privind alternativele pentru hidroclorofluorocarburi, practicile bune de întreținere a echipamentelor de deservire	2021-2025	IP ”Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului”	Asociația Obștească a Frigotehniștilor din Republica Moldova		100,0	Seminare organizate
8.	Monitoringul implementării activităților prevăzute în Program	8.1. Monitorizarea și evaluarea eficacității măsurilor realizate ce țin de utilizarea în siguranță a hidroclorofluorocarburilor	2021-2025	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare, Radiologice și Chimice; IP ”Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului”	Asistență tehnică din surse externe	100,0	Rapoarte elaborate și prezentate
		Total					2300,0	

3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data publicării.

PRIM-MINISTRU

Ion CHICU

Contrasemnează:

**Ministrul agriculturii,
dezvoltării regionale și mediului**

Ion Perju

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectului hotărîrii Guvernului pentru modificarea Hotărîrii Guvernului nr.856/2016
privind aprobarea Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor
halogenate pentru anii 2016-2040 şi a Planului de acţiuni pentru implementarea acestuia în
anii 2016-2020

1. Denumirea autorului, şi, după caz, a participanţilor la elaborarea proiectului

Proiectul Hotărîrii Guvernului *pentru modificarea Hotărîrii Guvernului nr.856/2016 privind aprobarea Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 şi a Planului de acţiuni pentru implementarea acestuia în anii 2016-2020* a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale şi Mediului.

2. Condiţiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ şi finalităţile acestuia

Prin aderarea la Convenţia pentru protecţia stratului de ozon şi la Protocolul referitor la substanţele care distrug stratul de ozon, Republica Moldova şi-a asumat angajamentul de a realiza activităţi de reglementare a utilizării substanţelor care distrug stratul de ozon şi scoaterea treptată din uz a acestor substanţe, care afectează sau pot influenţa negativ mediul ambiant şi, în consecinţă, sănătatea populaţiei. În scopul realizării angajamentelor în cadrul tratatelor internaţionale menţionate, a fost elaborat *Programul de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040*, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 856/2016. Programul urmăreşte eliminarea completă către anul 2040 a hidroclorofluorocarburilor, substanţe care distrug stratul de ozon, incluse în grupa I din anexa C la Protocolul de la Montreal. Suprimarea eşalonată a HCFC se realizează în conformitate cu următorul orar:

- 1) reducerea cu 10% din nivelul de bază pînă la sfîrşitul anului 2015;
- 2) reducerea cu 35% din nivelul de bază pînă în anul 2020;
- 3) reducerea cu 67,5% din nivelul de bază pînă în anul 2025;
- 4) reducerea cu 97,5 % din nivelul de bază pînă în anul 2030;
- 5) eliminarea completă a hidroclorofluorocarburilor din consum pînă în anul 2040.

De rînd cu *Programul de suprimare eşalonată a HCFC pentru anii 2016-2040*, prin HG nr. 856/2016 a fost aprobat şi *Planul de acţiuni pentru implementarea acestuia în anii 2016-2020*. Planul de acţiuni, elaborat pentru o perioadă de cinci ani, prevede întreprinderea unui şir de măsuri, care să contribuie la realizarea angajamentului de reducere cu 35% a consumului admisibil de HCFC către anul 2020. Printre acţiunile majore realizate în perioada respectivă pot fi menţionate: aprobarea HG nr. 589/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la stabilirea mecanismului de repartizare a contingentelor anuale pentru importul hidroclorofluorocarburilor halogenate; aprobarea HG nr. 483/2019 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la formarea şi atestarea specialiştilor în domeniul tehnicii frigului care conţine hidroclorofluorocarbură şi gaze fluorurate cu efect de seră; completarea Legii privind deşeurile şi Legii privind substanţele chimice cu prevederi referitoare la HCFC; stabilirea contingentelor anuale de import a HCFC; organizarea cursurilor de instruire pentru specialiştii frigotehnişti; organizarea cursurilor de instruire pentru colaboratorii vamali; publicarea Codului bunelor practici în domeniul frigului şi condiţionării aerului; dotarea instituţiilor de învăţămînt de specialitate şi a agenţilor economici cu echipamente şi instrumente pentru deservirea tehnicii frigorifice; organizarea

conferințelor, seminarelor și atelierelor de lucru cu privire la protecția stratului de ozon. În anul 2020 termenul de realizare a *Planului de acțiuni pentru implementarea Programului în anii 2016-2020* expiră.

Astfel, conform pct. 4 lit. d) din HG 856/2016, urmează a fi elaborat și prezentat Guvernului spre aprobare Planul de acțiuni pentru următoarea etapă de implementare a *Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040*. Ținând cont de experiența acumulată în implementarea Planului de acțiuni pentru perioada 2016-2020, este necesară asigurarea continuității activităților inițiate și planificarea măsurilor pentru etapa următoare, care vor contribui la realizarea obiectivelor stabilite în Program.

Finalitățile urmărite prin promovarea proiectului hotărârii de Guvern sunt:

- actualizarea prevederilor *Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040* ;
- stabilirea acțiunilor de ordin legislativ, tehnic, organizatoric, de informare, ce urmează a fi întreprinse în scopul atingerii obiectivului de eliminare a hidroclorofluorocarburilor din consum către anul 2040.

3. Descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de act normativ nu transpune prevederile niciunui act normativ al Uniunii Europene, dar la elaborarea acestuia s-a ținut cont de prevederile legislației UE cu privire la substanțele care diminuează stratul de ozon (Regulamentul CE nr. 1005/2009)

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul *Hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.856/2016* prevede operarea unor modificări în *Programul de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040*. Astfel, punctul 19 al *Programului*, ce cuprinde cadrul legal național privind managementul suprimării substanțelor care distrug stratul de ozon, reglementate de Protocolul de la Montreal, a fost suplinit cu noile acte normative aprobate în domeniu.

De asemenea, tabelul cu privire la orarul suprimării eşalonate a HCFC a fost completat cu prevederi referitoare la cantitatea permisă pentru import în țară, pentru fiecare an în parte, pentru perioada 2021-2030. În anul 2020, cantitatea permisă pentru import constituie 11000 kg. Pentru a atinge o reducere a consumului de HCFC cu 67,5 % din nivelul de bază, către anul 2025, cantitatea se va micșora cu 1100 kg anual. Astfel, conform prevederilor Programului, în anul 2025 cantitatea de HCFC permisă pentru import va constitui 5500 kg. Ulterior, la etapa III, consumul de HCFC urmează a fi redus cu 97,5%, iar cantitatea permisă pentru import în anul 2030 va constitui 400 kg.

La fel, proiectul HG include *Planul de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2025* a Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040. Acțiunile stabilite în *Plan* vor contribui la realizarea angajamentelor asumate de către Republica Moldova în cadrul Convenției pentru protecția stratului de ozon și la Protocolului referitor la substanțele care distrug stratul de ozon.

Planul de acțiuni pentru anii 2021-2025 cuprinde activități ce vizează perfecționarea cadrului normativ, măsuri de ordin economic și organizatoric, precum și acțiuni de informare, sensibilizare și conștientizare a publicului. Acțiunile planificate vor asigura continuitatea activităților întreprinse la etapa

precedentă (2016-2020) de implementare a Programului și se vor axa pe reducerea treptată a consumului admisibil de substanțe care distrug stratul de ozon, incluse în grupa I din anexa C la Protocolul de la Montreal, până la eliminarea acestora din uz către anul 2040.

Planul de acțiuni 2021-2025 prevede activități ce țin de:

- revizuirea cadrului normativ în domeniu (clasificare, etichetare și ambalare a HCFC; crearea sistemului electronic de raportare a datelor cu privire la HCFC);
- stabilirea contingentelor anuale de import a HCFC;
- formarea și atestarea specialiștilor din domeniul tehnicii frigului;
- reutilizarea echipamentelor frigorifice și de climatizare a aerului existente ce funcționează cu substanțe care distrug stratul de ozon, cu freoni alternativi de generație nouă, inclusiv freoni naturali;
- consolidarea capacității Serviciului Vamal, instruirea teoretică și practică a colaboratorilor vamali;
- consolidarea capacităților instituțiilor de învățământ de profil, prin elaborarea materialelor didactice, dotarea cu echipamente și instrumente;
- informarea și sensibilizarea publicului ș.a.

5. Fundamentarea economico-financiară

Realizarea activităților din *Planul de acțiuni pentru implementarea Programului în anii 2021-2025* este preconizată din mijloacele financiare obținute sub formă de grant în cadrul proiectelor pentru implementarea *Programului* ("Structura Instituțională pentru implementarea Protocolului de la Montreal în Republica Moldova" și „Planul de management pentru suprimarea eşalonată a HCFC”). Proiectele respective acordă sprijin în dezvoltarea planului național pe termen mediu și de lungă durată pentru onorarea obligațiilor, pe care și le-a asumat RM ca parte semnatară a Protocolului de la Montreal. Proiectele prevăd dezvoltarea cadrului normativ, implementarea de noi tehnologii "prietenoase ozonului", suport tehnologic pentru sectorul frigorific și de condiționare a aerului, activități de informare.

Estimarea costurilor s-a realizat conform activităților planificate, ținând cont de necesitățile sectorului. Reieșind din eligibilitatea Republicii Moldova pentru atragerea asistenței financiare prin intermediul Fondului Multilateral al Protocolului de la Montreal, creat în scopul asigurării executării Protocolului, vor fi depuse eforturi în vederea accesării surselor de finanțare necesare pentru realizarea măsurilor planificate. La estimarea costurilor a fost utilizată Instrucțiunea stabilită în cadrul Protocolului de la Montreal și aprobată de către Comitetul Executiv al Fondului Multilateral al Protocolului de la Montreal. Bugetul estimat pentru implementarea Programului în anii 2021-2025 constituie aproximativ 2300 mln. lei.

6. Modul de încorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare:

Proiectul hotărârii de Guvern este corelat cu prevederile actelor normative în domeniu cu care se află în conexiune. Modificările propuse nu impun elaborarea unor acte normative suplimentare pentru implementarea acestuia sau modificarea altor acte normative conexe.

7. Avizare și consultarea publică a proiectului

-
8.Consultările expertizei anticorupție.
-
9. Consultările expertizei de compatibilitate
Proiectul actului normativ nu necesită efectuarea expertizei de compatibilitate.
10. Consultările expertizei juridice
-
11. Consultările altor expertize
<p>Analiza Impactului de Reglementare a actului normativ a fost consultat cu Ministerul Finanțelor, fiind avizat pozitiv (aviz nr. 09/2-09/5080 din 14.07.2020).</p> <p>În conformitate cu prevederile Legii nr.11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, proiectul a fost supus procedurii de evaluare prealabilă, fiind avizat pozitiv (aviz nr.12-09/03 20.03.2020).</p>

Secretar de Stat

Maxim POPOV

Analiza Impactului de Reglementare
a proiectului Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea Planului de acțiuni pentru
implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eşalonată a
hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 și modificarea Hotărîrii
Guvernului nr.856/2016 privind aprobarea Programului de suprimare eşalonată a
hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 și a Planului de acțiuni pentru
implementarea acestuia în anii 2016-2020

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Proiectul Hotărîrii Guvernului <i>pentru aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 și modificarea Hotărîrii Guvernului nr.856/2016 privind aprobarea Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia în anii 2016-2020</i>
Data:	
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
Subdiviziunea:	Secția politici de aer și schimbări climatice
Persoana responsabilă și datele de contact:	Maia Guțu, consultant superior, 022204580, e-mail: maia.gutu@madrm.gov.md
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
<p>Protejarea stratului de ozon este una dintre sarcinile importante de protecție a mediului ambiant. Rolul ozonului în apariția vieții pe pământ și în întreținerea acestuia este extrem de mare, deoarece asigură absorbirea radiației ultraviolete biologic nocivă a soarelui. Consecințele acestui tip de impact sunt: deteriorarea codului genetic și slăbirea sistemului imunitar al oamenilor și animalelor; dezvoltarea unor astfel de boli cum ar fi cataracta, cancerul de piele și a retinei, afectarea sistemului imunitar; reducerea producției plantelor de cultură ș.a. Epuizarea stratului de ozon contribuie, de asemenea, la agravarea fenomenului schimbărilor climatice. Substanțele care distrug stratul de ozon (SDO) sunt compușii chimici organici ce conțin atomi de clor sau brom, printre care pot fi menționate hidroclorfluorocarburile (HCFC) – freoni utilizați în sistemele frigorifice și de condiționare a aerului.</p> <p>Republica Moldova, fiind parte a Convenției de la Viena privind protecția stratului de ozon și a Protocolului de la Montreal referitor la substanțele care distrug stratul de ozon, și-a asumat angajamentul de a realiza prevederile acestor tratate internaționale prin întreprinderea măsurilor de reducere a utilizării substanțelor care afectează negativ stratul de ozon. În acest scop, a elaborat și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 856/2016 <i>Programul de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040</i>, conform căruia HCFC urmează a fi scoase complet din consum către anul 2040.</p> <p>Realizarea activităților incluse în <i>Planul de acțiuni pentru perioada 2021-2030</i>, care se axează pe reducerea cu 97,5% a consumului de HCFC, va contribui la protejarea și creșterea nivelului calității mediului, inclusiv a aerului atmosferic, și, în consecință, a sănătății populației.</p>	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei,	

cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

Necesitatea suprimării treptate, până la scoaterea completă din uz a hidroclorofluorocarburilor, reiese din faptul că aceste substanțe au un impact substanțial asupra mediului, contribuind la reducerea cantității de ozon din stratosferă. Diminuarea stratului de ozon ar putea avea consecințe dramatice pentru toate organismele vii de pe Pământ. Totodată, o altă caracteristică negativă a HCFC constă în faptul că acestea sunt gaze cu efect de seră și contribuie la fenomenul de încălzire globală. Republica Moldova este o țară extrem de vulnerabilă la impacturile adverse ale schimbării climei, costurile socio-economice asociate acestui fenomen sunt semnificative și vor fi în continuă creștere. Astfel, scoaterea din uz a acestor substanțe va avea efecte benefice atât asupra mediului, cât și a sănătății populației.

Dintre hidroclorofluorocarburile reglementate de Protocolul de la Montreal, în Republica Moldova cele mai utilizate sunt HCFC-22 și amestecurile ce conțin această substanță: R-402A, R-406A, R-408A și R-409A.

În țara noastră hidroclorofluorocarnuri sau amestecuri care conțin asemenea substanță nu se produc. Întreaga cantitate de HCFC care se utilizează în domeniul frigorific și de condiționare a aerului provine din import.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Analiza factorilor care influențează asupra reducerii cantității de ozon din stratosferă a stabilit implicarea în procesul de epuizare a stratului de ozon a compușilor chimici organici care conțin atomi de clor și/sau brom, inclusiv hidroclorfluorocarburile. Aceste substanțe, fiind evacuate în atmosferă nu reacționează direct cu ozonul, însă sub acțiunea radiației ultraviolete ele sunt descompuse în compuși activi din punct de vedere chimic care au capacitatea de a distruge moleculele de ozon. Substanțele respective aveau o utilizare largă în sectorul de deservire a echipamentului frigorific și de condiționare a aerului, la fabricarea spray-urilor, extintoarelor, solvenților și spumelor poliuretaneice. Pentru a reduce impactul hidrocarburilor halogenate asupra diminuării stratului de ozon, la nivel internațional a fost luată decizia de a scoate din uz aceste substanțe și de a le înlocui cu agenți frigorifici alternativi, inclusiv naturali.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Prin aderarea la Convenția de la Viena și la Protocolul de la Montreal, Republica Moldova și-a asumat angajamentul să întreprindă acțiunile necesare pentru scoaterea treptată din uz a substanțelor care afectează sau pot influența negativ mediul ambiant și, în consecință, sănătatea populației.

Pentru a contribui la realizarea acestui obiectiv, a fost elaborat *Planul de acțiuni pentru implementarea Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate în anii 2016-2020*. În linii generale, toate activitățile planificate pentru prima etapă au fost implementate. Printre acțiunile majore realizate în perioada 2016-2020 pot fi menționate: aprobarea HG nr. 589/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la stabilirea mecanismului de repartizare a contingentelor anuale pentru importul hidroclorfluorocarburilor halogenate; aprobarea HG nr. 483/2019 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la formarea și atestarea specialiștilor în domeniul tehnicii frigului care conține hidroclorofluorocarburii și gaze fluorurate cu efect de seră; completarea cadrului normativ cu privire la deșeuri și cu privire la substanțele chimice cu prevederi referitoare la HCFC; stabilirea contingentelor anuale de import a HCFC; organizarea cursurilor de instruire pentru specialiștii frigotehniști; organizarea cursurilor de instruire pentru colaboratorii vamali; publicarea Codului bunelor practici în domeniul frigului și condiționării

aerului; dotarea instituțiilor de învățământ de specialitate și a agenților economici cu echipamente și instrumente pentru deservirea tehnici frigorifice; organizarea conferințelor, seminarelor și atelierelor de lucru cu privire la protecția stratului de ozon.

Urmare acțiunilor întreprinse, obiectivul de reducere cu 35% a consumului admisibil de HCFC, prevăzut la etapa I, a fost atins.

Dat fiind faptul, că termenul de realizare al *Planului de acțiuni pentru implementarea Programului în anii 2016-2020* expiră în acest an, este necesară elaborarea și aprobarea unui nou Plan de acțiuni pentru etapele II și III de realizare a Programului, care vor asigura continuitatea acțiunilor inițiate și vor contribui la realizarea obiectivelor stabilite.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Planul de acțiuni pentru perioada 2021-2030 a fost elaborat în conformitate cu pct. 4 lit. d) din Hotărârea de Guvern 856/2016 privind aprobarea Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia în anii 2016-2020. Măsurile preconizate în *Planul de acțiuni* vor contribui la realizarea obiectivelor etapelor II și III ale *Programului de suprimare eşalonată a HCFC*: reducerea consumului de substanțe care distrug stratul de ozon cu 67,5% până în anul 2025 și reducerea cu 97,5% - până în anul 2030.

Operarea modificărilor în HG nr. 856/2016 reiese din obligația Republicii Moldova de a implementa prevederile Protocolului de la Montreal, ratificat de Republica Moldova prin Hotărârea Guvernului nr. 966/1996.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Planul de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 are drept obiectiv realizarea angajamentelor asumate de către Republica Moldova în urma aderării la Convenția pentru protecția stratului de ozon și la Protocolul referitor la substanțele care distrug stratul de ozon.

Scopul principal al *Programului* constă în eliminarea completă a hidroclorofluorocarburilor din consum către anul 2040. Pentru atingerea acestui obiectiv au fost planificate mai multe activități, repartizate în patru etape:

etapa I (2016-2020) – se axează pe reducerea cu 35% a consumului admisibil de HCFC;

etapa II (2021-2025) - se axează pe reducerea cu 67,5% a consumului de HCFC;

etapa III (2026-2030) - se axează pe reducerea cu 97,5 % a consumului de HCFC;

etapa IV (2031-2040) - se axează pe eliminarea completă a HCFC din consum.

Planul de acțiuni pentru perioada 2021-2030 include un set de măsuri care vor contribui la realizarea etapelor II și III ale *Programului* și anume, reducerea cu 97,5 % a consumului de HCFC

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea ”a nu face nimic” constă în a nu asigura executarea prevederilor *Hotărârii de Guvern 856/2016 privind aprobarea Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor*

halogenate pentru anii 2016-2040 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia în anii 2016-2020, care, în pct. 4 d), stabilește că până la data de 25 noiembrie 2020, va fi elaborat și aprobat Planul de acțiuni pentru următoarele etape de implementare a Programului.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țin seama de cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligatii ce se doresc să fie aprobate

Proiectul *Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 și modificarea Hotărîrii Guvernului nr.856/2016 privind aprobarea Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia în anii 2016-2020* prevede elaborarea și aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040. Actul normativ are drept obiectiv realizarea angajamentelor asumate de către Republica Moldova în urma aderării la Convenția pentru protecția stratului de ozon și la Protocolul referitor la substanțele care distrug stratul de ozon.

Planul de acțiuni pentru anii 2021-2030 cuprinde activități ce vizează perfecționarea cadrului normativ, măsuri de ordin economic și organizatoric, precum și acțiuni de informare, sensibilizare și conștientizare a publicului. Acțiunile planificate vor asigura continuitatea activităților întreprinse la etapa precedentă (2016-2020) de implementare a Programului și se vor axa pe reducerea treptată a consumului admisibil de substanțe care distrug stratul de ozon, incluse în grupa I din anexa C la Protocolul de la Montreal, până la eliminarea acestora din uz către anul 2040.

Planul de acțiuni 2021-2030 prevede activități ce țin de:

- revizuirea cadrului normativ în domeniu (clasificare, etichetare și ambalare a HCFC; crearea sistemului electronic de raportare a datelor cu privire la HCFC);
- stabilirea contingentelor anuale de import a HCFC;
- formarea și atestarea specialiștilor din domeniul tehnicii frigului;
- reutilizarea echipamentelor frigorifice și de climatizare a aerului existente ce funcționează cu substanțe care distrug stratul de ozon, cu freoni alternativi de generație nouă, inclusiv freoni naturali;
- consolidarea capacității Serviciului Vamal, instruirea teoretică și practică a colaboratorilor vamali;
- consolidarea capacităților instituțiilor de învățământ de profil, prin elaborarea materialelor didactice, dotarea cu echipamente și instrumente;
- informarea și sensibilizarea publicului ș.a.

Pentru realizarea activităților prevăzute în Program și Planul de acțiuni, Republica Moldova, clasificată drept țară în curs de dezvoltare, beneficiază de suport tehnic și financiar din partea Fondului Multilateral pentru implementarea Protocolului de la Montreal. Fondul Multilateral susține promovarea suprimării accelerate a producerii și consumului de substanțe care distrug stratul de ozon și respectarea de către țările în curs de dezvoltare a cerințelor Protocolului prin oferirea suportului financiar pe bază de proiecte.

Realizarea activităților din *Planul de acțiuni pentru implementarea Programului în anii 2021-2030* este preconizată din mijloacele financiare obținute sub formă de grant în cadrul proiectelor ”Structura Instituțională pentru implementarea Protocolului de la Montreal în Republica Moldova” și „Planul de management pentru suprimarea eşalonată a HCFC”. Proiectele respective acordă sprijin în dezvoltarea planului național pe termen mediu și de lungă durată pentru onorarea

obligățiilor, pe care și le-a asumat RM ca parte semnatară a Protocolului de la Montreal. Proiectele prevăd dezvoltarea cadrului normativ, implementarea de noi tehnologii ”prietenoase ozonului”, suport tehnologic pentru sectorul frigorific și de condiționare a aerului, activități de informare.

Estimarea costurilor s-a realizat conform activităților planificate, ținând cont de necesitățile sectorului. Reieșind din eligibilitatea Republicii Moldova pentru atragerea asistenței financiare prin intermediul Fondului Multilateral al Protocolului de la Montreal, creat în scopul asigurării executării Protocolului, vor fi depuse eforturi în vederea accesării surselor de finanțare necesare pentru realizarea măsurilor planificate. De asemenea, pentru realizarea acțiunilor ce țin de elaborarea unor acte normative, cum ar fi Legea cu privire la gazele fluorurate, este preconizat suport din cadrul proiectului UE4Climate, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de PNUD Moldova. La fel, în cadrul aceluiași proiect este preconizată acordarea suportului pentru crearea Sistemului informațional automatizat „Registrul produselor chimice plasate pe piața Republicii Moldova”, care va include elemente ce țin de importul și consumul hidroclorofluorocarburilor.

Alte acțiuni ce țin de elaborarea cadrului normativ, stabilirea contingentelor anuale de import a HCFC, precum și monitorizarea utilizării acestora, vor fi realizate în limitele bugetului aprobat.

Costul acțiunilor pentru implementarea în anii 2021-2030 a *Programului de suprimare eşalonată a HCFC*, care urmează a fi realizate cu suport tehnic din surse externe, este estimat la cca. 3,950 mln. lei.

Odată cu elaborarea *Planului de acțiuni pentru anii 2021-2030*, a fost necesară operarea unor modificări și în *Programul de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040*. Punctul 19 al *Programului*, ce cuprinde cadrul legal național privind managementul suprimării substanțelor care distrug stratul de ozon, reglementate de Protocolul de la Montreal, a fost suplinit cu noile acte normative aprobate în domeniu.

De asemenea, tabelul cu privire la orarul suprimării eşalonate a HCFC a fost completat cu prevederi referitoare la cantitatea permisă pentru import în țară, pentru fiecare an în parte, pentru perioada 2021-2030. În anul 2020, cantitatea permisă pentru import constituie 11000 kg. Pentru a atinge o reducere a consumului de HCFC cu 67,5 % din nivelul de bază, către anul 2025, cantitatea se va micșora cu 1100 kg anual. Astfel, conform prevederilor Programului, în anul 2025 cantitatea de HCFC permisă pentru import va constitui 5500 kg. Ulterior, la etapa III, consumul de HCFC urmează a fi redus cu 97,5%. Pentru atingerea acestui obiectiv, cantitatea anuală permisă pentru import va scădea în continuare cu câte 1100 kg/an, astfel că în anul 2030 cantitatea permisă pentru import va constitui 400 kg.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Realizarea prevederilor Programului de suprimare eşalonată a HCFC și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia în anii 2016-2020 a permis atingerea obiectivului de reducere cu 35% de la nivelul de bază a consumului de HCFC. Pentru asigurarea atingerii obiectivelor etapelor următoare ale Programului, este necesară punerea în aplicare a unui nou plan de acțiuni pentru perioada 2021-2030. Implementarea activităților prevăzute în *Planul de acțiuni pentru anii 2021-2030* va contribui la îmbunătățirea calității mediului, în special a aerului, care este expus riscului aferent manipulării în condiții nesigure a echipamentului și utilajului ce conține HCFC. Astfel, organizarea cursurilor de instruire a specialiștilor frigotehniști, prevăzută în *Planul de acțiuni*, va asigura desfășurarea în condiții de siguranță a activităților în acest domeniu, contribuind la protecția mediului înconjurător

<p>și sănătății populației. Activitățile de informare și conștientizare cu privire la substanțele care distrug stratul de ozon, de asemenea, au drept scop sensibilizarea utilizatorilor privind manipularea cu prudență a echipamentelor ce conțin SDO în vederea prevenirii poluării aerului atmosferic.</p> <p>Totodată, <i>Planul de acțiuni</i> include măsuri privind reutilizarea echipamentelor frigorifice și de climatizare a aerului care funcționează cu substanțe ce distrug stratul de ozon, enumerate în grupa I din anexa C la Protocolul de la Montreal, sau substituirea acestora cu echipamente ce utilizează freoni alternativi de generație nouă, inclusiv freoni naturali (hidrocarburi: propan; izobutan; ciclo-; izopentan; H₂O, NH₃, aer, heliu și CO₂). Trecerea la utilizarea freonilor alternativi va contribui la prevenirea poluării mediului cu substanțe ce distrug stratul de ozon.</p> <p>Prin aprobarea actului normativ Republica Moldova își va onora obligațiunile asumate în cadrul Convenției de la Viena și a Protocolului de la Montreal.</p>	
<p>b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completînd tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea</p>	
<p>Agenții economici implicați în activități din sectorul frigorific și de condiționare a aerului vor beneficia de instruire în scopul îmbunătățirii cunoștințelor și competențelor, fapt ce va contribui la manipularea în condiții de siguranță a echipamentelor. De asemenea, agenții economici vor beneficia de suport financiar stimulator acordat de către Fondul Multilateral al Protocolului de la Montreal pentru reutilizarea echipamentelor frigorifice și adaptarea acestora pentru funcționarea pe bază de agenți frigorifici alternativi. La fel, aceștia vor beneficia de asistență tehnică pentru recuperarea și reciclarea agenților frigorifici la operațiunile de întreținere a echipamentelor și instalațiilor frigorifice.</p> <p>De asemenea, pentru specialiști și utilizatorii de sisteme frigorifice și de condiționare a aerului vor fi organizate activități de informare cu privire la aplicarea bunelor practici în domeniul tehnicii frigului.</p> <p>Totodată, inspectorii Serviciului Vamal vor beneficia de instruire teoretică și practice privind reglementarea importului/exportului substanțelor care distrug stratul de ozon.</p>	
<p>b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completînd tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea</p>	
<p>Alte opțiuni nu au fost analizate.</p>	
<p>c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta</p>	
<p>Alte opțiuni nu au fost analizate.</p>	
<p>d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi</p>	
<p>Pentru Opțiunea recomandată nu a fost identificat impact pentru întreprinderi/întreprinderi mici și mijlocii care ar distorsiona concurența.</p>	
<p>Concluzie</p>	
<p>e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați</p>	
<p>Pentru realizarea obiectivului de reducere cu 97,5% către anul 2030 a consumului de</p>	

hidroclorofluorocarburi este necesară aprobarea *Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 și modificarea Hotărîrii Guvernului nr.856/2016 privind aprobarea Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia în anii 2016-2020.*

Necesitatea suprimării treptate, până la scoaterea completă din uz a hidroclorofluorocarburilor, reiese din faptul că aceste substanțe au un impact substanțial asupra mediului, contribuind la reducerea cantității de ozon din stratosferă. Diminuarea stratului de ozon ar putea avea consecințe dramatice pentru toate organismele vii de pe Pământ. Totodată, o altă caracteristică negativă a HCFC constă în faptul că acestea sunt gaze cu efect de seră și contribuie la fenomenul de încălzire globală. Republica Moldova este o țară extrem de vulnerabilă la impacturile adverse ale schimbării climei, costurile socio-economice asociate acestui fenomen sunt semnificative și vor fi în continuă creștere. Astfel, scoaterea din uz a acestor substanțe va avea efecte benefice atât asupra mediului, cât și a sănătății populației.

Realizarea activităților incluse în *Planul de acțiuni pentru perioada 2021-2030* va contribui la protejarea și creșterea nivelului calității mediului, inclusiv a aerului atmosferic, și, în consecință, a sănătății populației.

În linii mari, activitățile se axează pe reducerea poluării aerului, integrarea principiilor de dezvoltare durabilă, dezvoltarea economică verde, prevenirea schimbărilor climatice, promovarea tehnologiilor prietenoase mediului în sectoarele economiei naționale.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului reprezintă instituția responsabilă de monitorizarea implementării *Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040* și a Planurilor de implementare a acestuia.

De asemenea, în *Planul de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030* a Programului menționat este indicată pentru fiecare măsură în parte instituția responsabilă.

În Plan au fost identificate următoarele instituții responsabile de realizarea acțiunilor:

- Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare, Radiologice și Chimice;
- IP "Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului";
- Asociația Obștească a Frigotehniștilor din Republica Moldova;
- Inspectoratul pentru Protecția Mediului;
- Serviciul Vamal;
- Universitatea Tehnică din Moldova.

Instituțiile responsabile de implementarea măsurilor din Plan, informează Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului până la data de 31 ianuarie a anului următor celui de referință, despre executarea Planului de acțiuni. Ministerul prezintă Guvernului anual, până la data de 31 martie, raportul cu privire la realizarea prevederilor Programului și a Planului de acțiuni.

Aprobarea actului normativ nu generează modificări de acte normative.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Pentru fiecare acțiune din Plan au fost stabiliți indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea			
c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea			
Planul de acțiuni cuprinde etapele II și III ale Programului de suprimare eşalonată a HCFC și este elaborat pentru o perioadă de 10 ani. Impactul implementării Planului va fi evaluat la finele fiecărei etape.			
6. Consultarea			
a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă			
b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților			
c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)			
Anexă			
Tabel pentru identificarea impacturilor			
Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alternativă 1</i>	<i>Opțiunea alternativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0		
povara administrativă	0		
fluxurile comerciale și investiționale	0		
competitivitatea afacerilor	0		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	0		
concurența pe piață	0		
activitatea de inovare și cercetare	0		
veniturile și cheltuielile publice	0		
cadrul instituțional al autorităților publice	0		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	0		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	0		
situația social-economică în anumite regiuni	0		
situația macroeconomică	0		
alte aspecte economice	0		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	0		
nivelul de salarizare	0		
condițiile și organizarea muncii	0		
sănătatea și securitatea muncii	0		
formarea profesională	+2		
inegalitatea și distribuția veniturilor	0		
nivelul veniturilor populației	0		
nivelul sărăciei	0		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0		

modul sănătos de viață al populației	0		
nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0		
nivelul și calitatea educației populației	0		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	0		
discriminarea	0		
alte aspecte sociale	0		

De mediu

clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	+3		
calitatea aerului			
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0		
biodiversitatea	0		
flora	0		
fauna	0		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	0		
producerea și reciclarea deșeurilor	0		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0		
consumul și producția durabilă	0		
intensitatea energetică	0		
eficiența și performanța energetică	0		
bunăstarea animalelor	0		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	0		
alte aspecte de mediu	+2		

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

Anexe

Proiectul preliminar de act normativ
Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect și/sau analiza de impact
Expertiza Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (după caz)
Alte materiale informative/documente (la decizia autorilor)

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

14.07.2020 nr. 09/2-09/5080

La nr. 13-07/2762 din 26.06.2020

**Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**

Ministerul Finanțelor a examinat *Analiza Impactului de Reglementare a proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 și modificarea Hotărârii Guvernului nr.856/2016 privind aprobarea Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia în anii 2016-2020* și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa obiecțiilor de principiu.

Totodată, proiectul prevede aprobarea Planului de acțiuni în vederea implementării *Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040* pentru o perioadă ulterioară celei aprobate în anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 856 din 13 iulie 2016. Astfel, având în vedere faptul că noul plan înaintat spre avizare este parte componentă a aceluiași program, considerăm rezonabil ca acesta să fie aprobat ca o anexă suplimentară (anexa nr. 3) la Hotărârea Guvernului nr. 856 din 13 iulie 2016, în vederea menținerii unui cadru juridic exhaustiv și uniform în domeniul reglementat.

Prin urmare, se recomandă ca proiectul să prevadă modificarea Hotărârii Guvernului nr. 856 din 13 iulie 2016, cu includerea unei anexe suplimentare și, respectiv, modificarea corespunzătoare a denumirii, astfel încât să exprime cu claritate obiectul reglementării, conform art. 42 din Legea nr. 100/2017 privind actele normative.

Suplimentar, odată cu identificarea costurilor aferente implementării acțiunilor prevăzute în plan, autoritățile responsabile urmează să asigure planificarea bugetară anuală și pe termen mediu (inclusiv asistența externă), corespunzător legislației în domeniul finanțelor publice. În cazul survenirii unor cheltuieli neprevăzute, acestea vor fi acoperite din contul și în limita disponibilității alocațiilor aprobate.

SECRETAR DE STAT

Tatiana IVANICICHINA

MINISTERUL
AGRICULTURII,
DEZVOLTĂRII REGIONALE
ȘI MEDIULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО
СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА,
РЕГИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ
И ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2005 mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 9
Tel. 022 20 45 81; Fax 022 22 07 48, E-mail: madrm@madrm.gov.md, WEB: www.madrm.gov.md

20.03.2020 Nr. 12-09/03

La nr. 13-09/09 din 18.02.2020

**Secția politici de aer
și schimbări climatice**

AVIZ DE EVALUARE PREALABILĂ

Urmare a examinării solicitării *Secției politici de aer și schimbări climatice* din cadrul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) privind determinarea necesității efectuării evaluării strategice de mediu (evaluare prealabilă) pentru proiectul **Planului de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040**, în conformitate cu prevederile Legii nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, Vă comunicăm rezultatele procedurii de evaluare prealabilă.

Potrivit art. 5 alin. (3) din Legea nr. 11/2017, informația privind determinarea necesității efectuării evaluării strategice de mediu (evaluarea prealabilă) a proiectului „Planului de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040”, a fost publicată pentru consultare pe pagina web oficială a MADRM la secțiunea destinată special pentru această procedură, link-ul: http://madrm.gov.md/sites/default/files/13-09-09%20din%2018.02.2020_solicitare%20evaluare%20prealabila.pdf și transmisă pentru avizare autorității din domeniul ocrotirii sănătății (Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale) prin scrisoarea nr. 12-09/958 din 24.02.2020. Prin urmare, nu au fost primite comentarii și propuneri din partea publicului, iar Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a comunicat prin scrisoarea nr. 04/1434 din 06.03.2020, susținerea proiectului Planului de acțiuni.

În rezultatul examinării și verificării informației prezentate, aplicând criteriile de determinare a necesității efectuării evaluării strategice de mediu pentru planuri și programe conform anexei nr. 1 la Legea nr. 11/2017, utilizând *setul de întrebări* din anexa nr. 4 la Ghidul cu privire la efectuarea procedurilor privind evaluarea strategică de mediu, aprobat prin Ordinul ministrului agriculturii, dezvoltării regionale și mediului nr. 219/2018, și urmare a consultării informației cu autoritatea din domeniul

ocrotirii sănătății (Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale) și cu publicul interesat, MADRM **decide** că Planul de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 nu va avea efecte semnificative asupra mediului și **nu necesită a fi supus evaluării strategice de mediu.**

Motivele care au stat la baza prezentei decizii sunt următoarele:

Obiectivul proiectului Planul de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor (HCFC) halogenate pentru anii 2016-2040, constă în realizarea angajamentelor asumate de către Republica Moldova în urma aderării la Convenția de la Viena pentru protecția stratului de ozon (Convenția de la Viena, 1985) și la Protocolul de la Montreal privind substanțele care distrug stratul de ozon (Protocolul de la Montreal, 1987).

Activitățile prevăzute în *Programul de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 856/2016, se axează pe reducerea poluării aerului, integrarea principiilor de dezvoltare durabilă, dezvoltarea economică verde, prevenirea schimbărilor climatice, promovarea tehnologiilor prietenoase mediului în sectoarele economiei naționale.

Conform *obiectivului general* al Programului, către anul 2040 este prevăzută eliminarea completă a hidroclorofluorocarburilor din consum. Pentru atingerea acestui obiectiv au fost planificate mai multe activități, care vor fi realizate în patru etape:

- etapa I (2016-2020) – se axează pe reducerea cu 35% a consumului admisibil de HCFC;
- etapa II (2021-2025) – se axează pe reducerea cu 67,5% a consumului de HCFC;
- etapa III (2026-2030) – se axează pe reducerea cu 97,5 % a consumului de HCFC;
- etapa IV (2031-2040) – se axează pe eliminarea completă a HCFC din consum.

Termenul de realizare al *Planului de acțiuni pentru implementarea Programului în anii 2016-2020* expiră în acest an, fapt ce a dus la necesitatea elaborării și aprobării unui nou Plan de acțiuni pentru etapele II și III de realizare a Programului, care vor asigura continuitatea acțiunilor inițiate și vor contribui la realizarea obiectivelor stabilite în Program.

Astfel, Planul de acțiuni pentru anii 2021-2030 cuprinde **acțiuni** ce vizează *perfecționarea cadrului normativ și măsuri de ordin tehnic, de informare, de conștientizare a publicului, precum și măsuri economice și organizatorice*. Acțiunile planificate vor asigura continuitatea activităților realizate la etapa precedentă (2016-2020) de implementare a Programului și se vor axa pe reducerea cu 67,5% a consumului admisibil de substanțe care distrug stratul de ozon, incluse în grupa I din anexa C la Protocolul de la Montreal.

Planul de acțiuni pentru perioada 2021-2030 prevede activități ce țin de:

- revizuirea cadrului normativ în domeniu (clasificare, etichetare și ambalare a HCFC);
- crearea sistemului electronic de raportare a datelor cu privire la HCFC;
- stabilirea contingentelor anuale de import a HCFC;

- formarea și atestarea specialiștilor din domeniul tehnicii frigului;
- reutilizarea echipamentelor frigorifice și de climatizare a aerului existente ce funcționează cu substanțe care distrug stratul de ozon, cu freoni alternativi de generație nouă, inclusiv freoni naturali;
- consolidarea capacității Serviciului Vamal, instruirea teoretică și practică a colaboratorilor vamali;
- consolidarea capacităților instituțiilor de învățământ de profil, prin elaborarea materialelor didactice, dotarea cu echipamente și instrumente;
- informarea și sensibilizarea publicului ș.a.

În sensul celor menționate, specificăm că implementarea activităților prevăzute în plan vor avea un impact pozitiv asupra mediului și sănătății populației, dat fiind faptul că măsurile se vor axa pe suprimarea eşalonată a substanțelor care distrug stratul de ozon. Scoaterea din uz a acestor substanțe va contribui la îmbunătățirea calității mediului, în special a aerului, care este expus riscului aferent manipulării în condiții nesigure a echipamentului și utilajului ce conține HCFC. Scurgeri accidentale de hidroclorofluorocarburi în aerul atmosferic au loc în timpul efectuării lucrărilor de deservire tehnică a instalațiilor frigorifice și de condiționare a aerului. Astfel, organizarea cursurilor de instruire a specialiștilor frigotehniști, prevăzută în proiectul Planului de acțiuni, va asigura desfășurarea în condiții de siguranță a activităților în acest domeniu, contribuind la protecția mediului înconjurător. Activitățile de informare și conștientizare cu privire la substanțele care distrug stratul de ozon (SDO), de asemenea, au drept scop sensibilizarea utilizatorilor privind manipularea cu prudență a echipamentelor ce conțin SDO în vederea prevenirii poluării aerului atmosferic.

Totodată, proiectul Planului de acțiuni include măsuri privind reutilizarea echipamentelor frigorifice și de climatizare a aerului care funcționează cu substanțe ce distrug stratul de ozon, enumerate în grupa I din anexa C la Protocolul de la Montreal, sau substituirea acestora cu echipamente ce utilizează freoni alternativi de generație nouă, inclusiv freoni naturali (hidrocarburi: propan; izobutan; ciclo-; izopentan; H₂O, NH₃, aer, heliu și CO₂). Trecerea la utilizarea freonilor alternativi va contribui la prevenirea poluării mediului cu substanțe ce distrug stratul de ozon.

Odată cu elaborarea proiectului *Planului de acțiuni pentru anii 2021-2030*, a fost necesară operarea unor modificări și în *Programul de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040*. Programul stabilește orarul de suprimare eşalonată a HCFC și prevede cantitatea permisă pentru import, în fiecare an aparte, până în anul 2020 (tabelul nr. 8 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 856/2016). Pentru următorii ani cantitatea anuală de import nu este stabilită. Astfel, tabelul nr. 8 a fost completat cu prevederi privind cantitatea anuală de HCFC permisă pentru import în anii 2021-2030.

În anul 2020, cantitatea de HCFC permisă pentru import constituie 11.000 kg. Pentru a atinge o reducere a consumului de HCFC cu 67,5% din nivelul de bază, către anul 2025 (etapa II), cantitatea se va micșora cu 1.100 kg anual. Astfel, conform prevederilor Programului, în anul 2025 cantitatea de HCFC permisă pentru import va

constitui 5.500 kg. Ulterior, la etapa III, consumul de HCFC urmează a fi redus cu 97,5%, cantitatea permisă pentru import în anul 2030 fiind de 400 kg.

Prin urmare, măsurile din informația prezentată asupra proiectului Planului de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040, *nu conține careva activități care cad sub incidența anexelor nr. 1 și 2 la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.*

Avizul de evaluare prealabilă se emite cu următoarele condiții:

1. Respectarea prevederilor cadrului normativ național și internațional în procesul de definitivare a proiectului Planului de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040:

- Convenția de la Viena privind protecția stratului de ozon din 22.03.1985;
- Protocolul de la Montreal privind substanțele care distrug stratul de ozon din 16.09.1987;
- Legea nr. 852/2002 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon;
- Hotărârea Guvernului nr. 856/2016 privind aprobarea Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia în anii 2016-2020.

2. Orice modificare sau extindere a măsurilor sau acțiunilor prezentate în informația asupra Planului de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040, inclusiv includerea de activități care cad sub incidența anexelor nr. 1 și 2 la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, implică obligativitatea supunerii repetate a Planului respectiv, procedurii de evaluare prealabilă în conformitate cu prevederile Legii nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu.

Prezentul aviz de evaluare prealabilă este valabil de la data emiterii, pe toată perioada de valabilitate a Planului de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040, dacă nu intervin modificări ale acestuia.

Prezentul aviz reprezintă un act administrativ, iar nerespectarea condițiilor acestuia constituie temeiul unei acțiuni în justiție în baza prevederilor Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

Secretar de stat

D. Andros

Dorin ANDROS

MD-2005 mun.Chișinău, str. Constantin Tănase, 9
Tel. 20 45 81; Fax 22 07 48, E-mail: cancelaria@madrm.gov.md, WEB: www.madrm.gov.md

18.04.2020 Nr. 12.05/2020

La nr _____ din _____

Cancelaria de Stat

În conformitate cu pct. 179 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 610 din 03 iulie 2018, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului prezintă spre înregistrare și examinare în cadrul ședinței secretarilor generali de stat proiectul *hotărîrii de Guvern pentru aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eșalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 și modificarea Hotărîrii Guvernului nr.856/2016 privind aprobarea Programului de suprimare eșalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia în anii 2016-2020.*

CERERE

privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectelor de acte care urmează a fi anunțate în cadrul ședinței secretarilor generali de stat

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul hotărîrii Guvernului pentru aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eșalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 și modificarea Hotărîrii Guvernului nr.856/2016 privind aprobarea Programului de suprimare eșalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia în anii 2016-2020
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
3.	Justificarea depunerii cererii	Hotărîrea Guvernului este elaborată în conformitate cu prevederea pct. 4 (d) al Hotărîrii Guvernului nr.856/2016, care stabilește necesitatea aprobării Planului de acțiuni pentru implementarea etapelor II și III ale Programului de suprimare eșalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040

4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Centrul Național Anticorupție Ministerul Justiției Ministerul Economiei și Infrastructurii Ministerul Finanțelor Ministerul Educației, Culturii și Cercetării Serviciul Vamal Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare, Radiologice și Chimice IP Unitatea de Implementare a Proiectelor de Mediu Asociația Obștească a Frigotehniștilor din Republica Moldova
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare Conform prevederilor art. 33 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Maia Guțu, consultant superior, Secția politici de aer și schimbări climatice, Date de contact: tel.: 022 20 45 80, e-mail: maia.gutu@madrm.gov.md
7.	Anexe	Proiectul hotărârii Guvernului – 8 file; Nota informativă – 4 file; Aviz de evaluare prealabilă - 4 file; Analiza de Impact – 9 file; Avizul Ministerului Finanțelor – 1 filă.
8.	Data și ora depunerii cererii	
9.	Semnătura	

Ministru

Ion PERJU